

zarad tega neko živo gibanje, katero se pogreša v zgornjem gradu popolnoma. Zgornji grad je tudi prav čeden, ima lepe ne preozke ulice in nekoliko manjših trgov in je v veliki večini prebivališče uradnikov, kajti vse dikasterialne palače, uradnije civilne in vojaške, gimnazija in realka so v zgornjem gradu. Hiše so snažne, srednje velikosti; njih solidni sklad prepričavno kaže, da so bile sezidane večidel v preteklih stoletjih; nad vratni se sèm ter tje kak grb vidi, znamenje, da je bila ali pa je še ona hiša lastnina kakega plemeni-taša. Novih poslopij je pa tû malo viditi. Napisi ulic in trgov so v edinem hrvaškem jeziku, napisi rokodelcev, trgovcev in družih so deloma hrvaški in nemški, deloma pa samo hrvaški; čisto nemških napisov se jako malo vidi, in še ti so bolj ostanjki iz poprejšnjih, nemščini na hrvaški zemlji bolj ugodnih časov. Tako imenovani srednji stan, posebno rokodelski, pa je tû, kakor mu pravijo, skorej popolnoma „švabski“, in ako stopiš v prodajavnico kacega peka, čevljarja, krajača in drugih, je skoro da gotovo, da te ne boče drugače nagovoril, nego po nemški; sploh je nemški jezik tudi v vseh štacunah trgovskih navaden; vsaj mene so le po nemški pitali, dasiravno sem imel pravilno narodno obleko. Tudi po kavanah in gostivnah se nemščine več čuje kakor hrvaščine, in meni se ne zdi, da bi bil o tem velik razloček med Ljubljano in Zagrebom, se ve da, samo kar se javnega govora tiče.

Zanimiva posebnost v Zagrebu so tudi brzi konjiči hrvaški, kateri dasiravno majhni in na videz ne posebno lepi, s svojim urnim tekom jako povzdigujejo živo gibanje v spodnjem gradu. V vse vozove vpregajo po dva kónja, ktera v brzem skoku dirjata, brez ozira na obloženi ali prazni voz. Le malokrat se nahaja, da je kacemu vozu en sam konj priprežen, in še takrat velja, da med tremi tacimi vozovi je gotovo eden lastnina „Krajnaca“. Iz gotovega vira sem pozvedel, da je bil nekđaj marsikter voznik zarad konjiča samea od živahne zagrebske mladine zasmehovan z besedami: „Evo! ovdi se pelje Krajnac.“ Sedanji čas ne čuje se več kaj tacega. Obhodil sem tudi, ker je bil ravno tržni dan, mnogovrstne, seljaškim prodajavcem in mestnim predkupovavcem odločene prostore javnih trgov. Mikalo me je viditi tukajšnje gibanje prostega naroda; vendar tolike obilnosti in različenosti na prodaj stavljenih poljskih, vrtnih in družih pridelkov nisem tû našel, kakor jih vidimo tržne dni v Ljubljani, kjer so nas neutrudljive Krakovčanke s svojimi obilimi pridelki tako razvadile, da tacega rastlinskega trga kakor v Ljubljani, kmali ne najdeš, tudi v večem mestu ne. Šetaje po ulicah nahajam tudi tû postrežčkov, ali, kakor jih tukaj zovejo, „služnikov“; ne razločujejo se tukajšnji služniki od naših „Dienstmännerjev“ sicer v drugem, kakor da imajo na kapici svoji v beli pleh vrezani in rudečo pobarvani napis „Služnik“; sicer so prav v taki modri halji kakor ljubljanski in menda tudi tukaj kakor v Ljubljani ljudem všeč.

Da si prav dobro v spomin vtisnem izložbo trojedine kraljevine, še enkrat veličansko poslopje prehodom od konca do kraja ter si kupim lično kolajno (svetinjo), ki je bila v spomin temu, v zgodovini jugoslavenski nepozabljivemu početju jako vkusno vlita; na sprednji strani kaže grb trojedine kraljevine z nadpisom: „na uspomenu izložbe“; pod grbom stojite črki M. K., na drugi strani pa nadpis: „*Dalmat. hrvatska slavonska izložba v Zagrebu god. 1864.*“ Predraga mi ostane za vse žive dni ta „svetinja“ kot spomenica mojega bivanja v Zagrebu.

In tako je zopet, ko bi trenil, pretekla dan. Pač bi bil rad, kakor nekđaj Jozve, ukazal solncu: stoj! — al ker se mi moramo sukati po solncu, ne pa da se

solnce suče po nas, treba je bilo podvizati se, da še enkrat pohodim svoje mile prijatle — za slovó.
(Konec prihodnjič.)

Roža.

Zložila Luíza Pesjak-ova.

Po roži ne žalujte,
Ko jej usáhne cvet;
Saj roža je užila,
Kar le premore svet.

Na trati jo rodila
Cveteča je spomlad,
Od matere prejela
Lepote je zaklad.

V svitlobi je kopala
Premili svoj obraz;
Prijazno na njo sjalo
Je solnce vsaki čas.

Ko dnevu je sledila
Prekrasna zvezdna noč,
Je slavček razodeval
Čutil presladkih moč.

In viže hrepeneče
Je tako mično pel,
Da tudi v mladi roži
Ljubezen je unel.

Ko rožni cvet je dremal
V naročji zlatih sanj,
Je rôsa ulivala
Demánte svitle nanj.

Vonjavo izdihljala
Je rožica sladkó,
Po njej razveselila
Je zemljo in nebó.

Izvoljena kraljica
Je bila od cvetic,
In čast so ji dajale
Rastline vseh gredic.

Poslednjič jo objelo
Sprelepo je deklé,
In nad njegovim srcem
Je poč'lo jej srcé.

Zatorej ne žalujte
Ko roži vsahne cvet;
Saj roža je užila,
Kar le premore svet!

Dopisi.

Od meje beneške 1 dec. ↗. Peljem te, dragi bravec, ako ti je drago, na visoko planino med Matjurjem in Kolovratom, na kateri poleg družih vasi tudi Livek stoji; pa gledaj, da si preskrbiš močno popotno palico, zakaj tje gori ti ne pomagajo ni čvrsti konjiči ni blazinaste kočije; ozka je steza in slaba je pot, ktera od mlinske ceste do Liveka drži. Vendar ne vstraši se! Saj bravca, kakor si tudi ti, nosijo leteče tice — misli — na svojih perutnicah tako rahlo, da se nikjer ob kamen ne vdari in prav nič ne zatišči. Glej, komaj ena misel, in že si na koncu dweurnega potovanja — tû imaš Livek (menda mali liv) v svoji visokosti in nizkosti. Ne bodem ti pripovedoval, kako huda zima mora v tej visoki deželici biti, tudi ne bodem ti razlagal o znajdenosti, ki jo livški krošnarji pri svoji kupčiji skazujejo, še manj pa ti bodem popisoval slamnate strehe zatemnelih bajt, ker jih ne manjka po enakih krajih; namenil sem ti le pokazati cerkvico, da vidiš, koliko ubožni Livčani za Božjo čast storé. Stopi v njo, poglej na levo in čudi se lepemu altarju; naredil ga je nek Lah, ki dobro ume iz marmorjevih koscev cele stebre vmarmoriti. Lep je tudi kip Matere božje, ki je v tem novem altarji. Njemu nasproti je nova spovednica, nad njo nova prižnica in okoli po stenah je sv. križev pot s prav lepimi slikami: v skrinji za cerkveno oblačilo najdeš med drugim tudi dva nova mašna plašča, ktera je daroval sam ključar S. Hrast: ravno on je tudi sam plačal omenjeni kip B. M. D. s 50 gld. Bog daj veliko takih ključarjev pri cerkvah! Tudi zunaj cerkve se je marsikaj popravilo. Pred vratni so nove stopnice, ki jih je sam ključar dal narediti; turn je dobil lep nov klobuk; in pokopališče, ki je zunaj vasi, dobilo je novo ozidje. Vse te in še druge manjše reči so se izgotovile v kakih petih letih, kar pastirujejo č. g. M. P. Tako se napreduje v cerkvenih zadevah, kjer je ljubeznjiva edinost med sosesčani pa se vé da gorečnost za Božjo čast. O ti ljubeznjiva edinost podaj se

tudi tje gor zakraj Nadiže v deželico Kotter, sprijazni tiste trmaste glave v obeh Borjanah, ktere zadržujejo toliko let zidanje nove cerkve, ki jim je potrebna kakor ribi voda; hiti jih zediniti, dokler ni že prepozno, dokler jim je še pomoč iz cesarske kase zagotovljena.

V Gorici 25. nov. ☉ — 17. t. m. je imela naša čitavnica občni zbor. Dasiravno ob nenavadni uri (3. popoldne), se je bilo dovolj tukajšnjih udov zbralo, toliko težje smo pa pogrešali zunanjih, za katerih voljo se je bila neki ta ura odločila. Občni zbor — zlasti pa (čujte krokarji in hudourniki!) tretji občni zbor ima pri nas nekoliko več kot zgolj opravilsko pomenljivost, kajti ta naš zaliv slovenskega morja, po katerem se čitavničina ladija ziblje, ni tako gladek, kakor drugod. Pa saj so „Novice“ te reči že večkrat razlagale ter je to tudi predsednik v letošnjem svojem zbornem odgovoru potrdil. Govoril je pa predsednik, vrli gospod Winkler tako-le: „Gospôda! Čitavnica naša je eno leto starejša; tega me spominja dnevni red današnjega zbora. Kaj se je v ravno preteklem letu pri nas godilo, kako je ravnal odbor, kateremu ste bili pred enim letom izročili oskrbljevanje čitavničnih opravil, Vam bo razlagal bolj natanko gosp. tajnik; jez opomnim le tega, da pri nas se je z majhnimi pomočki doseglo toliko, kolikor bi se drugod morda z večimi ne bilo doseglo. Sicer nahajam, ako premišlujem okoliščine naše čitavnice od nje začetka do današnjega dne, marsikaj, česar se mora vsaki rodoljub srčno veseliti. Na primer hočem le dve reči posebno v misel vzeti. Ko je čitavnica pred dvema letoma bila ustanovljena, je bilo mnogo taci, ki so nad tem početjem glave majali; šteli so dneve življenja našega društva. Al čitavnica še stoji, in stoji čvrsto; naše društvo je marsikomu vkljub pokazalo, da ima svojo živavnost. To je prvo, kar sem hotel tukaj omeniti in pritrditi. Drugi (in tudi takih je bilo veliko) so se od začetka čitavnici posmehovali in jo zabavljivo pikali rekoč: kaj bo čitavnica v stanu ponujati udom svojim? kakošne bodo neki veselice, ki jih bodo Slovani napravljali? kdo se bo teh veselice udeleževal? ktera gospá ali gospodičina bo hotla obiskovati čitavničine sobe? itd. Al kmali so zabavljivci omolknili. Čitavnica jim je pokazala, da je zbirališče omikanih ljudi, in da Slovani so dodeljene jim enakovrednosti vredni; celó zoperniki čitavnice so njenemu prizadevanju in dostojnemu obnašanju tudi po časopisih hvalo dajali. V goriškem mestu, ki šteje komaj 12.000 prebivavcev, je zraven čitavnice še troje nji podobnih društev; moči so zares raztrošene. Al čitavnica ni zaostala za unimi društvi; pokazala je, da je ž njimi enake vrste, enake veljave. In to je drugo, česar želim, da gospodje tukaj zbrani z mano vred na znanje vzamejo. — Pretekli časi so nam poroštvo prihodnjih. Čitavnica ne bo svojega značaja nikoli zatajila; nje skrb bo tudi za naprej, kakor dosihmal, da bo željam svojih udov, kar ji bo mogoče, zadostovala in da svoje dobro ime ohrani; spoštuje pravice vsake narodnosti, nadja se čitavnica enacega spoštovanja svojih pravic. Po tem takem sme upati čitavnica, da ji bodo njeni udje ostali zvesti in jo pri vsaki priložnosti krepko podpirali. Sicer pa bode kakor dozda tudi vprihodnje naše geslo: Vse za vero, cesarja in domovino!“ — Slava in dobroklici so mu od vseh strani priterjevali. — Za njim se je oglasil čitavničini tajnik gosp. dr. Tonkli. Bral je kroniko preteklega leta, sestavljeno tako natančno in mikavno, da je celó zakulisovce zanimivala. Čudne misli rojijo človeku po glavi, ko se mu v Gorici — v Stabile-novi dvorani — take sporočila o razvijanju slovenstva berejo. Kak razloček med našim tihim, pohlevnim, pa zdatnim narodnim napredovanjem in med tistimi otroškimi demonstracijami s petardami,

ki smo jih 19. t. m. zvečer (blizo gledišča) že v drugo leto doživeli! — Tajnika je podpiral gosp. Jeglič. To vam je finančni minister, da ga nima vsaka čitavnica tacega! Denarnični spregledi njegovi, kakor so tacega izvedenca vredni (g. J. je deželni računar), so društvu našemu na veliko čast in tolažbo — kajti gošpodarstvo je tako, da smemo biti zadovoljni. — Predno smo se lotili voljenja novih odbornikov, je po predlogu gosp. A. Marušič-a vès zbor dosedanjemu odboru vstavši dal zaupanje in zahvalo na znanje. Pri volitvi pa je to tudi djanski potrdil. Razun dveh poprejšnjih odbornikov, katerih eden (dr. Pogačnik) je Gorico zapustil, drugi (prof. Budal) pa želel oproščen biti, so vsi drugi zopet izvoljeni, in sicer: Predsednik (enoglasno) gosp. A. Winkler, denarničar (namesti gosp. Jegliča, ki se je za leto težavne te službe odpovedal) gosp. Št. Kofol, podpredsednik (kakor lani), gosp. F. Huber, gosp. A. Jeglič (ki bo zdaj knjižničar in gospodar čitavničini), gosp. A. Juriševič, g. dr. K. Doljak, gosp. prof. Šolar, dr. J. Tonkli, gosp. K. Kerpan-Poli. Namestnika sta: gosp. Leop. Budal in grof Lanthieri. To so tedaj naši „patres patriae.“ V njih skušenih rokah je krmilo narodne naše čitavnice v srečnih rokah. *)

Iz Teharjev 20. listopada. — Imele ste zbor obé srenji teharske fare, da bi volile nov patronatsk odbor. Glavar teharske srenje jim natisnjeno postavlo predpoložil ter pravi: kdor je bravec slovenskega jezika, naj bere od točke do točke natanko, da vsak izvé, kaj se ima goditi. Rečeno storjeno. Al žalibog, večina odbornikov z glavami majè ter pravi, da še polovice — ne razume. Potem bere zgori imenovani srenjski glavar postavlo v nemškem jeziku od konca do kraja; al izmed 22 odbornikov jih zopet celó celó malo razume, kar se je bralo. To je resnica; tako je bilo. Zdaj le samo to prašam: koliko se je doseglo po šolah starega kopita? Ali nam ni treba slovenskih učilnic, da se ljudstvo nauči saj svojega maternega jezika do dobrega? Zdaj pa še drugo vprašanje. Res je, da se volijo odbori za stran patronatstva po postavi; al kje je staro premoženje? S čem bojo gospodarili? Se li ne bo zahtevalo premoženje od poprejšnjih patronatov? Odbori brez premoženja, kako bodo gospodarili?

Miha Vizjak, tudi eden patronatskih odbornikov.

Iz Adlešič od Kolpe 27. listopada. Drage „Novice“, ker malo kadaj od nas dopisov dobivate, naj vam jaz pišem par vrstic i vam povem, kako se godi nam. Na dan sv. Katarine ob treh popoldan je začelo grmeti i bliskati se, to je trpelodo polnoči; grom i blisk sta bila tako silna, da ljudjé ne pomnijo ob tem času takove hude ure. Naj vam tudi povem o naših pridelkih; žita smo posrednje pridelali, sena mnogo več od lani. Natrgali smo po srednji meri, ali ne „čvička matička“, kakor ga je neki Vaš dopisnik krstil, akoravno lanskemu brat ni. 13. t. m. je bil sneg zapadel, 8 palcev debel; bojali smo se, da ne bomo mogli posejati jarine, ker o slabem vremenu se ne more gnoj voziti niti orati; al vendar je Bog dal, da je sneg skopnel in nekoliko danov lepo vreme bilo. Zda je začelo zopet deževati, tako jako, da človek ne more nikamor zarad blata. Z Bogom!

Miko Požek.

Izpod Mihovega na Dolenskem 27. novembra. Gospod dopisnik iz Suhora se hoče, kakor se vidi v 47. listu „Novic“, nekako nasproti postaviti kislici le-

*) V dopisu goriškem v poslednjem listu „Novic“ na strani 329. v 2. vrsti odpodej prosimo popraviti tiskarno pomoto pocurkala namesti pocurkala. Vred.

tošnjega vinčeka, in dotične dopise v „Novicah“ za stran tega, sosebno dopis Lepstanskega v 45. listu ovreči; pa naj mu prijazno povemo samo to, da Lepstanski ni nikakor hotel semškega ali metliškega vina grajati (temuč le letošnje vina sploh) ker mu je dobro znano, da ima semško in metliško vino mnogo prednosti in veljavnosti pred drugim dolenskim, sosebno podgorskim vinom, kar se že iz tega spoznava, da je vedro ovega, to je, semškega in metliškega vselej, toraj tudi letos na pol dražje, kakor podgorsko; če je avstrijsko vedro semškega po 4 gold., je podgorsko komaj po 2 gold. — Naj pa še tudi to pristavim, da polovica semškega in polovica dolenskega, v sodih vkup zmešanega, je najboljša pijača.

J. O. Lepstanski.

Iz Kranja 3. dec. — Brave „Novic“ sicer malo mika izvediti, ali se bo kranjska mestna hiša zavoljo dolžnih 1194 gold. prodala ali ne. Le ker se je ta zoperena novica po vseh časnikih kot poseben „curiosum“ plazila in so tudi „Novice“ v dopisu iz Kranja grajale to sramoto, Vam naznanjamo danes, da je naša mestna hiša rešena. Pretekli torek se je namreč po dovoljenji c. k. okrajne gosposke na povabilo g. Pirc-a, g. Pleiweis-a, g. Pavšlerja in g. Šifrerja snidilo v čitavnici mnogo naših mestjanov. Namen tega zbora je bil, odvrniti mestu veliko škodo, katero bi trpelo, ako se prodá mestna hiša. In kar se je zahtevalo, se je tudi popolnoma doseglo. Veljavni mestjani so se zavezali plačati upniku dolg, da ustavi prodajo. Ali je pa naše sl. mestno županištvo zaradi tega tudi kaj storilo, ni nam znano.

Iz Ljubljane. V poslednji mestni seji ste bile dve reči važne. Ena je zadevala inventár (popis vsega mestnega premoženja), druga pa ogenj v Vrhovčevi hiši oktobra meseca. O prvi zadevi, v kateri je bil poročevavec odbornik Pajk, so po nasvetu njegovem bile pravila sklenjene, po katerih naj se napravi natančen inventár, ki je vsacemu gospodarstvu prva podlaga, ki pa se pregledan in potrjen že pogreša od leta 1850. O drugi zadevi pa, v kateri je bil poročevavec Stedry ravno tako nesrečen s svojim predlogom, kakor vsi zagovorniki njegovi, je večina odborova izrekla, da je magistrat pri onem ognju storil svojo dolžnost. Škoda le za dragi čas, ki se je tratil v dveh sejah za stvar, za katero, ker je bila v redu, bi se ne bila nobena živa duša zmenila, ako bi „Laibacherca“ in njena sestrčinja „Triesterca“ ne objemale z isto „presrčno ljubeznijo“ sedanjega mestnega županištva kakor poprejšnje — v prvi polovici. Vide: tečaj 1861 in 1862.

— V ponedeljek zvečer je zopet 1200 mehiških prostovoljcev zapustilo Ljubljano, da so šli po železnici v Trst, odkodar grejo po morji dalje. Prav žal nam je po njih, ne samo, da so veliko denarja pustili v deželi, temuč tudi zato, ker so večidel prav vrli, omikani možaki.

— V ponedeljek je finančni direktor pl. gosp. Felsenbrunn v pričo Njih eksc. c. k. deželnega poglavarja gosp. dr. H. Costa-tu, direktorju c. k. ljublj. nadcolnije, izročil Franc-Jožefov red, kterega mu je Njih Veličanstvo za večletne zasluge podelilo ob prestopu v pokojni stan.

— Naj reče kdo, da ni živahnega delovanja na polji slovstvenem našem! Kakor iz tal rastejo knjige slovenske. Naš list naznanja danes, da že je prišla na dan šaloigra „Strup“, ki jo je poslovenila častita domorodkinja naša gospá Luíza Pesjakova, ktere glas že gré v slovenskih in nemških časnikih po svetu. „Oglasnik“ današnji pa oklicuje prvi snopič „Izbranih narodnih srbskih pesem“, ki jih na svetlo daje gospod prof. Janko Pajk. Gospodu profesorju gré hvala, da prvi ima to dobro misel, da najlepše srbske pesmi

prepisuje v naš pravopis tistim, ki ne umejo cirilice, in jim z dodano slovnico in slovníkom polajšuje branje izvrstnih teh pesem. Več o njih drugi pot, kakor tudi o 2. zvezku gosp. prof. Marnovega „Jezičnika“, kterega prvi zvezek smo že z radostnim „dobro došel“ pozdravljali. — Ker že o slovanski literaturi govorimo, naj povemo še to — allepo prosimo, naj se nikar preveč ne prestrašijo, ki se čedalje večega razširjevanja slovanske literature bojé; ni nič hudega! — da je vredništvu „Danice“ došel iz Amerike 1. list „Slavije“, ki izhaja v Racini v Viskonsinu v českem jeziku; dopisnik „Danice“ gosp. Trobec pravi, da imajo ondi 6 slov. časnikov, kar kaže, da mora v Ameriki dokaj Slovanov biti. Da je vendar Bog toliko teh Slovanov vstvaril in da povsod so tako zaljubljeni v svoj materni jezik!

— „Južni Sokol“ lepo razteza svoje perute nad poljem telesne in duševne národne omike, in kar je pod krilom njegovim, raduje se veselega srca, kadar pride čas za to, in ne zavida nikogar na svetu. Tako si je preteklo saboto osnoval zopet prav izvrstno zabavo, ktera si je brez vabil in brez oklicevanja privabila obilno množico poslušavcev in gledavcev, in še celó gospé so ga počastile z nazočnostjo svojo. Ne bomo se lovili v dolzih frazah, za kterimi, kakor skušnja uči, je „veliko krika, pa malo mika“, ampak le ob kratkem bomo naznanili program tega zanimivega večera, kteremu vodnik je bil z veliko pohvalo gosp. Noli. Prvo je bilo, da je pel sokolski zbor Jenkovo „Hej rojaki.“ 40, to je, štirideset moških junaških glasov — komú bi tako krepko petje ne pretreslo srca? 2. Čitanje „Popotnikovih črtic“ (Noli). 3. Veliki flageolet na citrah (Noli). 4. Ipavčeva „Vojaška“, osmospev. Izvrstna ta kompozicija slavnega Ipavca je vredna, da jo poje vsak domač zbor. 5. „Nova pisarija“ (Prešernova), dvogovor. 6. „Gulanar od koplora“ (komična spevoigra s podobami) pela sta jo dva Sokolca. Tudi razprodajala se je po 3 novce; če je kdo še želí, se bo v drugo natisnila. 7. „Pesem od Polone“, samospev z zborom. 8. Dvojna igra na citrah. 9. Pesem od „komarja“ z zborom, in 10. Pesem od „tega kmeta.“ — Zabava je trajala do pozne noči. Kakor tedaj „Južni Sokol“ obuduje začudenje, kadar v gimnastiki kaže Ljubljančanom svojo umetnost, tako je mojster tudi v zabavah. Ne šteje sicer še 10000 glav, al prav dosti ga je, da imponira v telovadstvu in mnozih umetnostih duševnih; ni mu treba od hiše do hiše nabirati družbenikov, rekrutirati pri otrocih ali strahovati starce, da mu ne uidejo kam drugam. Brez vse sile se zbira pri njem rado vse, kar ima veselje do tega, kar je že nekdaž Rimljan z dvema besedama zdatno povedal: „Utile dulci.“

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

V državnem zboru dunajskem je zbornica poslancev v 9. svoji seji začelo razpravo o adresi, to je tistem pismu, v katerem ima po ustavnem običaji državni zbor odgovor dati na ogovor, s kterim je Njih Veličanstvo cesar odprlo letošnji državni zbor. Znano je bravcem našim, da je bil za načrt tega odgovora izvoljen odsek dvanajsternih poslancev; ta je osnoval to pismo in dr. Giskra je bil poročnik njegov. Da pride danes prevažna stvar na vrsto, kazalo je že to, da cela zbornica je bila čez in čez polna tudi družih ljudi, ki so prišli poslušat, kaj se bo danes tu govorilo.

Dr. Giskra stopi na oder in podpira adresini načrt, rekoč, da odsek je imel dve poti, po kterih je mogel osnovati odgovor na cesarjev govor: ali da bi le opisal prestolni govor, ali pa, da v odgovoru uasvetuje